

Trøndelag fylkeskommune
Fylkets hus, Postboks 2560
7735 STEINKJER

Saksbehandler, innvalgstelefon

Thomas Møller, 74 16 81 26

Uttalelse til varsel om oppstart av reguleringsplan for deler av fylkesveg 6312 Hellfjord i Åfjord kommune

Statsforvalteren har som sektormyndighet mottatt melding om igangsatt arbeid med ovennevnte reguleringsplan, og har følgende foreløpige vurdering av planen:

Landbruk

Det planlegges for to tunneler langs en skredutsatt strekning mellom Hellfjord og Roan. Planavgrensningen er satt romslig for å ha et handlingsrom, bl.a. pga. utfordrende terreng. Det fremgår at det vil være behov for utbedring av eksisterende veg på kortere strekning i tilknytning til tunnelene. Det skal settes av et anleggsbelte langs veglinja, i tillegg skal det lages et kryss i dagsonen mellom tunnelene. Det fremgår at det vil være behov for å finne plass til permanent lagring av overskuddsmasser samt riggområder innenfor planområdet.

Det er positivt at det vil bli lagt vekt på at minst mulig dyrkajord skal bli berørt. Samtidig berører foreslått avgrensning store arealer med dyrka mark, primært fulldyrka jord, men også overflatedyrka jord og innmarksbeite. Statsforvalteren legger derfor til grunn at det legges vekt på løsninger som minimerer inngrepet i jordressurser, både permanent og midlertidig. Vi viser i den forbindelse til føringer om et skjerpet jordvern - bl.a. gjennom nasjonal jordvernstrategi fra 2015. Senest i brev av 08.01.2021 fra landbruks- og matministeren og kommunal- og moderniseringsministeren er jordvernet fremhevet som en viktig faktor i arbeidet med å nå FNs bærekraftsmål.

Vi vil understreke betydningen av at også deponi-, anleggs- og riggområder søkes lagt utenom dyrka jord. Erfaring viser at kjøreskader, jordpakking, innblanding av pukk i matjorda m.m. kan vanskeliggjøre tilbakeføring til landbruksproduksjon og gi reduserte avlinger i mange år. Vi ber om at vurderingene av dette fremgår av planmaterialet som sendes på høring. Dersom det likevel blir nødvendig å ta i bruk noe jordbruksareal til deponi-, anleggs- eller riggformål, er det viktig at disse blir tilbakeført og istandsatt til samme kvalitet som før tiltaket. Dette må sikres i bestemmelsene.

I tillegg til å unngå beslag av jordressurser, blir det viktig å gjøre vurderinger av arronderingsmessige forhold. Vest for Roantunnelen kan det bli inneklemt areal som følge av en trase inn mot et nytt tunnelpåslag. Her bør det gjøres grundige vurderinger for å minimere de landbruksmessige

konsekvensene, inklusive unngå inneklemt areal og driftsulemper samt sikre tilgang til alle parseller. Det samme gjelder også for dagsonen mellom Roantunnelen og Beskelandstunnelen, samt øst for Beskelandstunnelen.

Reindrift

Ingen merknad.

Klima og miljø

Innenfor planområdet er det manglende kunnskap om naturtyper. For å sikre et tilstrekkelig kunnskapsgrunnlag i forvaltningen av kommunens arealer, av naturtyper etter § 4 og arter etter § 5 i naturmangfoldloven, bør naturtyper og arter kartlegges i planområdet.

Naturtyper på land skal kartlegges etter *Miljødirektoratets kartleggingsinstruks – kartlegging av naturtyper etter NiN2 i 2019 (M-1287/2019)*, evt etter oppdaterte utgaver av denne.

Kartlegger skal ha kunnskap om og erfaring fra naturtypekartlegging etter denne metoden.

Data fra kartleggingen skal følge retningslinjer for innlegging i offentlige databaser, som i dette tilfellet er Naturbase.

Kartleggingen bestilles gjennom NiN-prosjektinnmelding.

For å kunne bestille NiN-kartlegging må oppdragstaker ta kontakt med Miljødirektoratet på ninkartlegging@miljodir.no. Miljødirektoratet oppretter da en bruker som gir tilgang til bestillingsverktøyet. Mer informasjon om hvordan kartlegging av naturtyper etter NiN bestilles og hvilke krav dere må stille til de som kartlegger osv. finnes på Miljødirektoratets hjemmesider: <https://www.miljodirektoratet.no/myndigheter/arter-og-naturtyper/miljoovervaking-kartlegging/bestille-kartlegging-av-naturtyper/>.

Vi minner om at grenseverdier for støy må overholdes. Detaljert informasjon vedrørende dette står i retningslinje T-1442, utgitt av Klima – og miljødepartementet, samt oppdatert veileder for behandling av støy i arealplanlegging (M-1287/2014). Det forventes at man vedlegger støyberegninger og at man evt. sikrer nødvendige avbøtende tiltak som rekkefølgebestemmelser i planen.

Det beskrives i planen at det er behov for deponiområder for masser. Vi minner om at det gjennom reguleringsplanen for veien langs Berfjorden er avsatt et stort område til massedeponi. Dette området ligger ubrukt. Klima- og miljøavdelingen forventer at kommunen sikrer at etablerte og godkjente deponiområder nyttes fullt ut, før eventuelle nye områder åpnes.

Veilinjen vil krysse flere vassdrag. Disse er ikke kartlagt for anadrom fisk men er trolig sjørrettførende. Dette bør kartlegges og vassdragene må ivaretas på en god måte. Vi viser her til veilederen «slipp fisken frem».

Helse og omsorg og Barn og unge

Det framgår av oppstartvarslet at strekningen er rasutsatt. Formålet med planen er å gjøre strekningen mer trafiksikker med bedre framkommelighet hele året. Trafiksikkerhet er et viktig tema innen folkehelseområdet og for barn og unge, og det er derfor positivt at det planlegges for tiltak som kan bedre trafiksikkerheten. I varsel om oppstart er det også listet opp andre relevante tema som skal utredes i forbindelse med planarbeidet. Spesielt blir det viktig å få en sikker gjennomføring av anleggsperioden, og at økt trafikk og anleggsvirksomhet ikke gir ulemper for befolkningen i form av støy, støv og ulykkesrisiko. Planen for anleggsperioden må være tydelig slik at den blir et godt verktøy både for de som skal utføre arbeidet og ved behov for kontroll med

gjennomføringen. Bestemmelsene må sikre hovedpunktene i planen for anleggsperioden, vise til hvilke grenseverdier som gjelder for støy og luftkvalitet og sikre eventuelle avbøtende tiltak.

Det er planlagt to tunneler samt et nytt kryss i dagsonen mellom tunnelene for å sikre adkomsten for de som bor og har fritidsbolig i Beskelandsfjorden. Det framgår av oppstartvarslet at det planlegges for at skolebussen skal kunne kjøre ned på nåværende fylkesveg for å hente/bringe skolebarna. Hvordan dette er ivaretatt bør framgå av planforslaget.

Samfunnssikkerhet

Det må gjennomføres en risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS-analyse) som er i tråd med plan- og bygningsloven § 4-3. Statsforvalteren påpeker at kommunen som planmyndighet er ansvarlig for ROS-analysen. Det er viktig at kommunen er bevisst sitt ansvar for å kvalitetssikre og godkjenne analysen (jf. sivilbeskyttelsesloven § 14 2.ledd, forskrift om kommunal beredskapsplikt § 3, og plan og bygningsloven § 4-3).

Kommunens oppgave er blant annet å

- følge opp intensjonen med en ROS-analyse, som er å komme frem til om et område er bebyggbart eller ikke
- sørge for at ROS-analysen gjøres tidlig i planarbeid og senest skisseres etter oppstartsmøte (positivt om det lages et utkast til ROS som sendes på høring sammen med oppstartsvarelet, for å kunne gi hensiktsmessige tilbakemeldinger tidlig i planprosessen)
- ha klare forventninger og krav til utreder av en plansak om tema, metodikk og utforming av en ROS-analyse, og hvilke kvalitetskrav som forventes (kvalitetskrav kommunen kan sette, er foreslått i veileder fra DSB om samfunnssikkerhet i arealplanlegging (2017).)
- sørge for at avdekket risiko skal møtes med tiltak som sikres i planbestemmelsene eller gjøres juridisk gjeldende på andre måter

Som et minimum bør ROS-analyser i plansaker

- være utarbeidet med bakgrunn i DSBs veileder fra **2017** (se også liste over mulige kilder i vedlegg 5)
- inneholde en analyse med beskrivelser og ikke en ren sjekkliste med kryss under «ja» eller «nei»
- inneholde en kildeliste til analysen
- ha kommunens helhetlige ROS-analyse, fylkesROS, arealplanens ROS-analyse, andre tilstøtende områders ROS-analyser og kommunens beredskapsplanverk som en naturlig del av kildegrunnlaget i tillegg til NVE og NGU med flere
- ha en vurdering av et endret klima. Ekstremvær, som styrtregn og vind vurderes, og overvannshåndtering løses i plansaken

Statsforvalteren vurderer innsigelse (jf.DSBs retningslinjer for Statsforvalterens bruk av innsigelse) når

- det kun er en sjekkliste med avkrysning uten beskrivelser, kilder og vurderinger.
- det brukes beskrivelser som «området er ikke spesielt utsatt for XXX» uten at det videre grunngis eller vises til kilde
- grunnleggende tema, som et endret klima, eller ras/flom og lignende som tydelig er avmerket i kart, ikke er vurdert
- det er identifisert risiko og sårbarhet i området, men planforslaget ikke beskriver hvordan dette skal følges opp med avbøtende tiltak som sikres igjennom arealformål, hensynssoner eller generelle bestemmelser

- det planlegges tiltak av nasjonal/regional viktighet og det er forhold i området som kan ha innvirkning på dette, som ikke er vurdert eller har manglende vurdering

Videre arbeid

Statsforvalteren gjør oppmerksom på at dette er en veiledende uttalelse basert på de opplysningene som fremkommer av oppstartsvarselet. Statsforvalteren vil komme tilbake med en endelig uttalelse når planen sendes på høring.

- Statsforvalteren ønsker å oppnå best mulig dialog og tidlig avklaring av nasjonale og viktige regionale interesser. Statsforvalteren oppfordrer kommunene til å benytte seg av regionalt planforum som en arena for dette. Saker meldes inn til Trøndelag fylkeskommune på postmottak@trondelagfylke.no.
- Ønsker kommunen avklaringer under utarbeidelse av planforslaget er det mulig å ta kontakt med Statsforvalterens fagavdelinger eller saksbehandler på kommunal- og justisavdelingen. Se kontaktliste.
- Kartverket tilbyr kvalitetssikring av arealplaner etter plan- og bygningsloven og vi minner om at det ved høring sendes ett eksemplar av SOSI-fil og pdf-fil til Kartverket Trøndelag på e-post: plantrondelag@kartverket.no

Med hilsen

Tor Sæther
seniorrådgiver
Kommunal- og justisavdelingen

Thomas Møller
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Saksbehandlere:

Kommunal og justis: Thomas Møller – 74 16 81 26
Klima og miljø: Thomas Aarskog – 74 16 80 75
Landbruk: Margrethe Halsan – 73 19 92 73
Samfunnssikkerhet: Lars Petter Løkken – 74 16 81 76
Oppvekst og velferd: Frode Engtrø – 73 19 93 18
Reindrift: Julie Vesterhus – 74 16 80 54